

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar til maí 2003

Nú liggja fyrir tölur um greiðsluafkomu ríkissjóðs fyrir fyrstu fimm mánuði ársins. Uppgjörið hér á eftir sýnir sjóðhreyfingar og er sambærilegt við almenn sjóðstreymisfirlit. Tölurnar eru því ekki samanburðarhæfar við ríkisreikning eða fjárlög ársins sem eru sett fram á rekstrargrunni.

Handbært fé frá rekstri var neikvætt um 9,7 milljarða króna til samanburðar við 8,9 milljarða neikvæða stöðu á sama tíma í fyrra. Fjármunahreyfingar voru jákvæðar um 17 milljarða króna, sem er 16,3 milljörðum betri staða en árið á undan. Jákvæðari staða skýrist nær alfarið af sölu á hlutabréfum ríkisins í Landsbanka Íslands, Búnaðarbanka Íslands og Íslenskum aðalverktökum. Hreinn lánsfjárfjórðugur var jákvæður um 7,4 milljarða króna en var neikvæður um 8,2 milljarða á sama tíma í fyrra.

Heildartekjur ríkissjóðs námu um 108,7 milljörðum króna og hækkuðu um tæpa 17 milljarða frá sama tíma í fyrra eða um 18,3%. Líkt og komið hefur fram í afkomugreiningargerðum þessa árs þá felst skýringin á þessum mismun fyrst og fremst í auknum tekjum af sölu hlutabréfa ríkisins. Þar munar mestu um sölu hlutabréfa í Búnaðarbanka Íslands en innstreymi vegna þeirrar hlutafjársoðu nam um 10,3 milljörðum króna. Innstreymi vegna hlutabréfasölu í Landsbanka Íslands nam hins vegar rúmlega 400 milljónum króna og innstreymi vegna sölu hlutabréfa í Íslenskum aðalverktökum nam rúmlega 1,3 milljörðum króna.

Skatttekjur ríkissjóðs námu 87,8 milljörðum króna eða um 4,4% meira en á sama tíma í fyrra sem jafngildir um 2,2% raunhækkun milli ára. Innheimtir tekjuskattar einstaklinga námu um 23,3 milljörðum króna eða 4,2% meira en á sama tíma í fyrra. Innheimta tryggingargjalda nam rúmlega 9,5 milljörðum króna og hækkaði um 4,7% á milli ára en til samanburðar má nefna að launavísitala hækkaði um 5,6% á sama tíma. Veltuskattar hækka um 9,8% á milli ára eða sem nemur 7,5% að raungildi. Þar munar mestu um 9,1% meiri innheimtu tekna af virðisaukaskatti. Af öðrum óbeinum sköttum má nefna að talsverð aukning var í innheimtu vörugjalda af ökutækjum eða um 45,8% sem stafar fyrst og fremst af auknum innflutningi bifreiða fyrstu fjóra mánuði ársins. Auk þess hækkar áfengis- og tóbaksgjald umtalsvert eða um 24% frá því á sama tíma í fyrra en um þriðjung þeirrar aukningar má rekja til hækkunar á áfengisgjaldi af sterku áfengi og tóbaksgjaldi.

Greidd gjöld nema rúmum 106 milljörðum króna og hækka um 5½ milljarð milli ára. Hækkunin skýrist að mestu af greiðslum til heilbrigðismála og almannatrygginga. Greiðslur til sjúkrahúsa, sjúkratrygginga og heilsugæslu hækka um 2,9 milljarða króna og þarf af skýrist um milljarður króna af uppgjöri á uppsöfnuðum halla öldrunarstofnana. Greiðslur til almannatrygginga hækka um 2,3 milljarða milli ára og munar það mestu um rúmlega 800 m.kr. hækkun til Atvinnuleysistryggingasjóðs og tæpar 800 m.kr. hjá lífeyristryggingum. Auk þess hækka greiðslur til Fæðingarorlofsjóðs um tæpar 400 m.kr. Hækkun greiðslna til fræðslu- og menningarmála nemur um 800 m.kr. Á móti vegur að vaxtagreiðslur lækka um 2,3 milljarða milli ára, einkum þar sem stór flokkur spariskírteina var á gjalddaga í apríl 2002. Aðrar breytingar milli ára eru minni.

Greiðsluafkoma ríkissjóðs janúar-maí
(Í milljónum króna)

	<u>1999</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>
Innheimtar tekjur.....	72.866	81.013	86.063	91.868	108.695
- Söluhagn. af hlutabr. og eignahl.....	-375	0	-3	0	-12.059
Greidd gjöld.....	68.562	74.492	91.174	100.746	106.315
Handbært fé frá rekstri.....	3.928	6.521	-5.112	-8.878	-9.679
Fjármunahreyfingar.....	67	1.125	-2.109	711	17.030
Hreinn lánsfjárfjöfnuður.....	3.996	7.647	-7.222	-8.167	7.351
Afborganir lána.....	-16.801	-19.319	-21.545	-18.348	-17.929
Innanlands.....	-7.149	-10.529	-6.792	-8.207	-5.521
Erlendis.....	-9.652	-8.790	-14.753	-10.141	-12.408
Greiðslur til LSR og LH.....	-767	-2.500	-6.250	-3.750	-3.125
Lánsfjárfjöfnuður. brúttó.....	-13.573	-14.171	-35.018	-30.265	-13.702
Lántökur.....	8.107	12.704	34.047	28.324	16.540
Innanlands.....	-1.126	5.371	9.532	9.035	15.160
Erlendis.....	9.233	7.333	24.515	19.289	1.380
Greiðsluafkoma ríkissjóðs.....	-5.465	-1.468	-971	-1.941	2.838

Lántökur innanlands námu 16,5 milljörðum króna en afborganir voru 17,9 milljarðar. Þá voru greiddir 3,1 milljarður króna til Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins í því skyni að lækka framtíðarskuldbindingar ríkissjóðs. Erlend skammtímalán voru greidd niður um 10,7 milljarða króna á fyrstu fimm mánuðum ársins.

Tekjur ríkissjóðs janúar-maí
(Í milljónum króna)

	Breyting frá fyrra ári. %						
	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>
Skatttekjur í heild.....	79.680	84.124	87.844	12,9	5,0	5,6	4,4
Skattar á tekjur og hagnað.....	28.224	30.307	30.558	21,7	16,4	7,4	0,8
Tekjuskattur einstaklinga.....	19.707	22.381	23.312	14,9	13,4	13,6	4,2
Tekjuskattur lögaðila.....	3.674	2.250	1.384	29,8	19,4	-38,8	-38,5
Skattur á fjármagnstekjur.....	4.843	5.678	5.860	56,4	27,4	17,2	3,2
Tryggingagjöld.....	8.324	9.118	9.545	7,3	8,1	9,5	4,7
Eignarskattar.....	4.278	4.198	3.394	13,5	14,3	-1,9	-19,2
Skattar á vöru og þjónustu.....	38.684	40.238	44.186	9,0	-3,5	4,0	9,8
Virðisaukaskattur.....	24.372	26.144	28.519	11,6	-3,1	7,3	9,1
Aðrir óbeinir skattar.....	14.314	14.092	15.668	4,8	-4,1	-1,6	11,2
Þar af:							
Vörugjöld af ökutækjum.....	1.372	1.089	1.588	-11,4	-34,7	-20,6	45,8
Vörugjöld af bensíni.....	2.956	2.851	2.906	22,8	-7,0	-3,6	1,9
Þungaskattur.....	1.939	1.869	1.899	18,2	9,9	-3,6	1,6
Áfengisgjald og tóbaksgjald.....	3.100	3.029	3.761	5,9	-8,1	-2,3	24,2
Annað.....	4.947	5.254	5.514	-2,0	9,6	6,2	4,9
Aðrir skattar.....	170	192	161	71,1	30,8	12,9	-16,1
Aðrar tekjur.....	6.380	7.744	20.851	-8,6	24,9	21,4	169,3
Tekjur alls.....	86.063	91.868	108.695	11,2	6,2	6,7	18,3

Gjöld ríkissjóðs janúar-maí
(Í milljónum króna)

	Breyting frá fyrra ári. %						
	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>	<u>2000</u>	<u>2001</u>	<u>2002</u>	<u>2003</u>
Almenn mál.....	9.159	10.928	11.087	17,0	2,7	19,3	1,4
Almenn opinber mál.....	5.029	6.171	6.144	17,2	-1,5	22,7	-0,4
Löggæsla og öryggismál.....	4.132	4.757	4.943	16,9	8,3	15,1	3,9
Félagsmál.....	52.243	58.737	65.068	5,1	19,9	12,4	10,8
Þar af: Fræðslu- og menningarmál.....	11.575	13.169	14.238	8,4	15,3	13,8	8,1
Heilbrigðismál.....	21.333	24.447	27.286	6,8	17,5	14,6	11,6
Almannatryggingamál.....	16.442	17.599	19.880	-0,1	27,9	7,0	13,0
Atvinnumál.....	13.594	13.865	14.482	1,2	27,4	2,0	4,5
Þar af: Landbúnaðarmál.....	5.010	4.614	4.773	2,6	29,6	-7,9	3,4
Samgöngumál.....	5.105	5.517	5.661	0,6	29,0	8,1	2,6
Vaxtagreiðslur.....	11.690	12.469	10.120	25,0	39,3	6,7	-18,8
Aðrar greiðslur.....	4.486	4.747	5.559	31,2	52,7	5,8	17,1
Greiðslur alls.....	91.174	100.746	106.315	8,6	22,4	10,5	5,5